

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 16 0 U 000829 19 Uvp
Banja Luka, 19.05.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi M. J. iz P., (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv rješenja broj 3074520940 od 25.05.2018. godine, tuženog Fonda ... R. S., B., u predmetu utvrđivanja novog iznosa srazmjernog dijela porodične penzije, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje rješenja Okružnog suda u Prijedoru broj 16 0 U 000829 19 U od 20.09.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19.05.2021. godine, donio je slijedeću

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, rješenje Okružnog suda u Prijedoru broj 16 0 U 000829 19 U od 20.09.2019. godine ukida i predmet vraća tom sudu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem broj 16 0 U 000829 19 U od 20.09.2019. godine odbačena je kao prijevremena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog (u uvodu pobijanog rješenja pogrešno naveden datum donošenja osporenog akta 25.05.2019. godine), kojim je uvažena žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Filijale P. broj 3074520940 od 05.03.2018. godine, te je isto poništeno i predmet je vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje. Tim prvostepenim rješenjem tužiteljici je utvrđen novi iznos srazmjernog dijela porodične penzije počev od 01.02.2012. godine u iznosu od 165,56 KM, a potom je taj iznos povećavan u skladu sa Odlukama o usklađivanju penzija koje su donesene u narednom periodu.

Odbacivanje tužbe sud obrazlaže razlozima da se upravni spor može voditi samo protiv konačnog upravnog akta, kako to propisuje odredba člana 7. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), kakav karakter nema osporeni akt tuženog od 25.05.2018. godine, jer je istim uvažena žalba tužiteljice i poništeno prvostepeno rješenje Filijale P. od 05.03.2018. godine, te je predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje, što tačno znači da osporenim aktom još uvijek nije riješeno o pravu tužiteljice. Sud je zaključio da tek kada tužena strana donese konačnu odluku o priznavanju prava na porodičnu penziju na način kako to tužiteljica zahtjeva, ili odbije zahtjev za priznavanje traženih prava, tada će se postupak smatrati okončanim i takva će odluka imati karakter konačnog upravnog akta, iz čega proizilazi da je podnesena tužba prijevremena, zbog čega su se ostvarili uslovi da je sud odbaci primjenom odredbe člana 22. tačka 3. ZUS.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje tog rješenja (u daljem tekstu: zahtjev) tužiteljica pobija zakonitost istog zbog povreda pravila postupka koje su od

uticaja na rješenje stvari. U zahtjevu koji je jedinstveno podnijela protiv četiri odluke nižestepenog suda donesene u predmetnoj upravnoj stvari, iznosi da je predmet spora visina njene porodične penzije počev od dana 26.10.2008. godine, kao i nezakonit obračun penzijskog osnova. Tvrdi da su sve četiri odluke nižestepenog suda nerazumljive što za posljedicu ima da tužiteljica ne zna u kojem iznosu i za koji period treba da joj se isplati pripadajuća penzija i zbog čega postupak po njenom zahtjevu od 27.10.2008. godine traje više od 11 godina. Konkretno, vezano za pobijano rješenje suda broj 16 0 U 000829 19 U od 20.09.2019. godine ističe da je isto nerazumljivo, jer su dispozitiv i obrazloženje istog kontradiktorni, pa je ostalo nejasno da li je njena tužba podnesena protiv osporenog akta od 25.05.2018. godine odbačena zbog toga što je prijevremena, ili zbog toga što je nedozvoljena, pri čemu podsjeća da zakonom nije zabranjeno podnošenje tužbe protiv konačnog upravnog akta kojim je poništeno prvostepeno rješenje. Predlaže da se zahtjev usvoji i pobijano rješenje ukine.

Tuženi nije dostavio odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijano rješenje i spise predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pobijano rješenje nije zakonito, jer je izreka istog u kontradiktornosti sa njegovim obrazloženjem, pa ono jeste nerazumljivo, na što osnovano ukazuje tužiteljica u zahtjevu.

Iz pobijanog rješenja proizilazi da je izrekom istog odbačena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 25.05.2018. godine, uz stav suda da je tužba prijevremena, jer taj osporeni akt nije konačan upravni akt, što ni jedno ni drugo nisu tačni zaključci, niti se mogu dovesti u međusobnu vezu, kako je to učinio nižestepeni sud.

Kao prvo, nije jasno iz čega sud izvlači zaključak da se radi o prijevremenoj tužbi kada iz upravnog spisa proizilazi da je tužiteljica osporeni akt tuženog od 25.05.2018. godine primila dana 08.02.2019. godine (povratnica u spisu), a tužbu je podnijela dana 18.02.2019. godine, dakle blagovremeno u roku propisanom odredbom člana 15. stav 2. ZUS, pri čemu nije suvišno reći da se institut prijevremene tužbe u pravilu odnosi na situaciju kada stranka tužbu zbog „ćutanja administracije“ podnese prije isteka rokova propisanih odredbom člana 17. ZUS, o čemu se ovdje ne radi.

Dalje, iako je izrekom pobijanog rješenja tužba odbačena kao prijevremena, sud se u obrazloženju istog poziva na odredbu člana 22. tačka 3. ZUS kojom je propisano da će sud u svakom stadijumu postupka odbaciti tužbu ako utvrdi da upravnim aktom koji se tužbom osporava nije povrijeđeno pravo tužioca ili njegov neposredni lični interes zasnovan na zakonu.

Obzirom da nižestepeni sud zbog svog pogrešnog zaključka o prijevremenosti tužbe nije ni ispitivao zakonitost osporenog akta od 25.05.2018. godine, ostaje nejasno iz čega je zaključio da istim nije povrijeđeno pravo tužiteljice ili njen neposredni lični interes zasnovan na zakonu, u kom pravcu nisu ni dati razlozi, zbog čega je i taj eventualni osnov za odbacivanje tužbe doveden u pitanje osnovanim prigovorima tužiteljice iznesenim u zahtjevu.

Kod takvog stanja stvari, donošenjem pobijanog rješenja ostvareni su razlozi njegove nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. istog zakona, zahtjev tužiteljice uvažava, rješenje ukida i predmet vraća nižestepenom sudu na ponovno odlučivanje u skladu sa stavom 3. ovog člana.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša